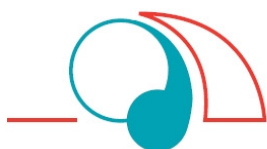

POROČILO O OKOLJSKEM PREGLEDU ZA LETO 2010

- VODSTVENI PREGLED -

SENG

SOŠKE ELEKTRARNE NOVA GORICA d.o.o.

**POROČILO O
OKOLJSKEM PREGLEDU ZA LETO 2010**

– VODSTVENI PREGLED –

Skrbnica:

predstavnica vodstva za ravnanje z okoljem

A. Rejec, Direktorica opodročja za razvoj

prejemniki: direktor, kolegij direktorja

Nova Gorica, januar 2011

UVODNA POJASNILA

Po določilih Poslovnika vodenja je poročilo o okoljskem pregledu eden izmed vhodnih dokumentov za vodstveni pregled, ki vsebuje informacije v zvezi z:

- oceno izpolnjevanja zakonskih zahtev in drugih zahtev, na katere je organizacija pristala,
- rezultati presoj na področju ravnanja z okoljem,
- okoljskimi pobudami in pritožbami,
- učinki ravnanja organizacije z okoljem,
- okvirnimi in izvedbenimi cilji in programi,
- ukrepi, ki so sledili iz predhodnih vodstvenih pregledov,
- spremenjenimi okoliščinami, vključno z razvojem zakonskih in drugih zahtev, povezanih z njenimi okoljskimi vidiki,
- predlogi za izboljšave.

KAZALO VSEBINE

1	OCENA IZPOLNJEVANJA ZAKONSKIH ZAHTEV IN DRUGIH ZAHTEV, NA KATERE JE ORGANIZACIJA PRISTALA	5
2	REZULTATI PRESOJ NA PODROČJU RAVNANJA Z OKOLJEM	6
3	OKOLJSKE POBUDE IN PRITOŽBE	6
4	UČINKI RAVNANJA ORGANIZACIJE Z OKOLJEM	6
5	OKVIRNI IN IZVEDBENI CILJI IN PROGRAMI	7
6	UKREPI, KI SO SLEDILI IZ PREDHODNIH VODSTVENIH PREGLEDOV	8
7	SPREMENJENE OKOLIŠČINE, VKLJUČNO Z RAZVOJEM ZAKONSKIH IN DRUGIH ZAHTEV, POVEZANIH Z OKOLJSKIMI VIDIKI	8
8	PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVE	9
9	PLAN AKTIVNOSTI IN POTREBNIH VIROV ZA NASLEDNJE PLANSKO OBDOBJE	10
10	PRILOGE	10

1 OCENA IZPOLNJEVANJA ZAKONSKIH ZAHTEV IN DRUGIH ZAHTEV, NA KATERE JE ORGANIZACIJA PRISTALA

V okviru Okoljskega planiranja – OP08 pregledujemo in dopolnjujemo tabelo: Register okoljskih vidikov in vplivov, ocena pomembnosti, ukrepi in programi, kjer so razvidne povezave med pomembnimi okoljskimi vidiki in vplivi ter veljavno relevantno zakonodajo. Uveden in utečen postopek prepoznavanja okoljskih vidikov in vplivov ter načrtovanje ukrepov v zvezi z njimi pregledujemo (merimo) s posebnim vprašalnikom (O27) za prepoznavanje okoljskih vidikov in vplivov pri načrtovanju večjih vzdrževalnih del in projektov. Postopek izvedejo nosilci za načrtovane posege v sodelovanju s predstavnikom vodstva za ravnanje z okoljem. Ugotovitve in prepoznane ukrepe upoštevajo nosilci pri izbiri tehnologije in načrtovanju del.

V vseh elektroenergetskih objektih in poslovnih stavbah ter prostorih, v katerih družba opravlja svojo dejavnost se skladno z zakonom o ravnanju z okoljem, uporablja Načrt gospodarjenja z odpadki.

V letu 2010 smo, na podlagi programa Zmanjševanje vplivov pri zunanjem osvetljevanju objektov, naročili pri pristojni inštituciji meritve in analizo monitoringa svetlobnega onesnaževanja v okolici vseh pregrad skladno z Uredbo o mejnih vrednosti svetlobnega onesnaževanja okolja. Program vodimo v tabeli Register okoljskih vidikov in vplivov, ocena pomembnosti, ukrepi in programi ter podrobneje v tabeli Cilji in programi ravnanja z okoljem.

Sprejeti zakoni in podzakonski akti v letu 2010, ki vplivajo na naše poslovanje:

- Zakoni:

- Zakon o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (ZUPUDPP) (oktober 2010)
- Zakon o razglasitvi zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (ZVNDN-B) (december 2010)

- Podzakonski akti:

- Uredba o ravnanju z baterijami in akumulatorji ter odpadnimi baterijami in akumulatorji (januar 2010)
- Uredba o spremembah in dopolnitvi Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (julij 2010)
- Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (julij 2010)
- Uredba o spremembah Uredbe o ravnanju z odpadno električno in elektronsko opremo (december 2010)
- Uredba o spremembah Uredbe o koncesiji za odzvem naplavin iz lovilnih jam na reki Soči, Tolminki in Bači (december 2010)

Družba upošteva vse zakonske in druge zahteve, tako zunanje kot notranje, pri izvajanju in vzdrževanju sistema ravnanja z okoljem.

2 REZULTATI PRESOJ NA PODROČJU RAVNANJA Z OKOLJEM

V okviru zunanje presoje so bile podane sledeče ugotovitve:

Zakonodajne zahteve in novosti se spremljajo zelo sistematično. Vodstvo je kvalitetno in pravočasno seznanjeno z novostmi in ima možnosti za optimalno ukrepanje.

Programi za realizacijo ciljev na področju okolja se vsakoletno dopolnjujejo. Poleg tradicionalnih ciljev, je bil dodan cilj na področju svetlobnega onesnaževanja.

Pritožb na temo ravnanja z okoljem ni bilo. Pohvaljena je bila spletna stran, predvsem področje Družbena odgovornost ter Skrb za okolje. Zunanja javnost lahko na spletni strani najde številne koristne okoljske informacije.

Ogled lokacij na terenu (HE Planina, HE Marof, HE Doblar) je potrdil, da je sistem ločenega zbiranja odpadkov vzpostavljen in deluje tudi na dislociranih enotah. Manjša odstopanja so v pomožnih prostorih oz. začasnih deloviščih.

3 OKOLJSKE POBUDE IN PRITOŽBE

V družbi s posebno pozornostjo sprejemamo in spremljamo okoljske pobude in pritožbe ter jih sistematično in dokumentirano obravnavamo. Pri tem sledimo pozitivnemu pristopu v zadovoljstvo vseh zainteresiranih strani.

V preteklem obdobju po zadnjem okoljskem pregledu smo prejeli in obravnavali 9 okoljskih pobud, ki smo jih izkoristili kot prejemanje in obravnavo pobud in predlogov zunanjih zainteresiranih strani. Med njimi so vloge za soglasja za uporabo prostorov oz. zemljišč za prireditve raznih kulturnih dogodkov ter vsakoletne prireditve Noč na jezeru na Most na Soči.

V letošnjem letu smo sodelovali s HSE d.o.o. pri dveh projektih z objavo povezave na naši spletni strani in sicer »Fotografski natečaj Modra Energija« ter »Modri Jan – Skrivnostni delovni zvezek« v katerem so naloge za otroke na temo varovanja okolja, skrbi za okolje (ločevanje odpadkov) in učinkovite rabe energije.

4 UČINKI RAVNANJA ORGANIZACIJE Z OKOLJEM

Za doseganje okoljske učinkovitosti smo vzpostavili sistem upravljanja z okoljem, tako da smo najprej ocenili svoj vpliv na okolje, določili okvirne (strateške) in izvedbene (merljive) cilje za zmanjševanje teh vplivov ter aktivnosti z odgovornimi nosilci, časovnimi mejniki in kontrolnimi točkami (vmesne in končne faze) za doseganje ciljev. Poleg tega se za vsak vpliv oceni predvidene stroške in učinke oziroma prihranke, ki nastanejo z izvajanjem programov za doseganje teh ciljev.

V okviru procesa ravnanja z okoljem uvajamo relevantne kazalnike, ki merijo napredek oziroma učinke pri doseganju ciljev procesa. V procesu smo določili kritične kontrolne točke, kjer izvajamo meritve.

Kazalniki sposobnosti procesa oz. kontrolne točke so:

- monitoringi voda reke Soče (kakovost, favna, flora)
- poplavna varnost merjena skozi obseg izčrpanega voda
- količina odstranjenih odpadkov po vrstah

- število izrednih dogodkov z vplivi na okolje

Rezultati o monitoringih za leto 2010 ustrezajo zakonodajnim predpisom. Poplavna varnost je bila zagotovljena s črpanjem voda, ki je presegla plan. Nekaterim objektom je bilo potrebno zamenjati strešno kritino, ki je vsebovala azbest. Kritina se je odstranila skladno z Uredbo o ravnanju z odpadki, ki vsebujejo azbest. V letu 2010 nismo zabeležili nobenega izrednega dogodka, ki bi imel posledice ali vplive na okolje.

Uredba Vlade RS o vodnih povračilih, na podlagi katere sprejemajo sklep o določitvi cene vodnih povračil za rabo vode in naplavin, pa se letno korigira (povečuje), za leto 2010 je za proizvodnjo elektrike v hidroelektrarni moči enako ali več kot 10 MW: 1,5012 EUR na MWh potencialne energije vode ter za proizvodnjo elektrike v hidroelektrarni moči do 10 MW: 0,1863 EUR na MWh potencialne energije vode. Kar pomeni podražitev za skoraj 17% za proizvodnjo elektrike v hidroelektrarni moči enako ali več kot 10 MW in več kot 9% za proizvodnjo elektrike v hidroelektrarni moči do 10 MW.

5 OKVIRNI IN IZVEDBENI CILJI IN PROGRAMI

Pri postavljanju okoljskih ciljev upoštevamo pomembne okoljske vidike in vplive, stanje izvajanja zakonskih in drugih zahtev, tehnološke zmožnosti ter finančne, izvedbene in poslovne zahteve. Za doseganje okoljskih ciljev sprejemamo in izvajamo ukrepe in okoljske programe.

Okoljske programe beležimo v preglednici, kjer spremljamo programe ki potekajo, stopnjo izvedbe posameznega programa in zaključene programe.

V prilogi je podan seznam okoljskih programov z opisom stanja izvajanja in porabo sredstev za preteklo obdobje.

Konec leta 2009 smo na podlagi Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja, odprli novi okoljski program Zmanjševanje vplivov pri zunanem osvetljevanju objektov-O14,2001-p12. Aktivnosti, ki smo si jih zadali po programu so:

- Preveriti obstoječe stanje po objektih (HE Solkan, HE Plave, HE Doblar, ČHE Avče).
- Preveriti usklajenost z Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja in oceno tveganja.
- Določanje ukrepov.
- Izvedba ukrepov (v kolikor bodo potrebni).

V prihodnje ostaja odprtih 6 okoljskih programov, od tega so trije stalni. Dva se izvajata v skladu z letnimi programi, to sta odstranjevanje plavin in večnamenska izraba prostora okoli zajezitev vode, tretji – zmanjšanje vplivov na okolje zaradi odvzema vode, pa se izvaja na podlagi letnih pogodb. Program za pridobivanje koncesije za gospodarsko izkoriščanje vode v malih hidroelektrarnah je v zaključni fazi, saj smo sklenili vse koncesijske pogodbe. Vezano na isti program je še izdelava prilog h koncesijskim pogodbam v katerih je opredeljeno izvajanje pogojev, določenih v vodnem dovoljenju ali koncesiji, ki se nanašajo na varstvo voda in ohranjanje naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo pred škodljivim delovanjem voda.

Program za praznitev jezera je na usklajevanju in dogovarjanju s HSE.

V okviru HSE je spremljanje standarda ISO 14001:2004 organizirano v okviru ekološkega kolegija, v katerem aktivno sodelujemo.

V letu 2010 smo aktivno sodelovali pri evropskem projektu CH₂OICE, ki je financiran s strani »Intelligent Energy – Europe«. Projekt se je začel v letu 2008 in bo predvidoma trajal do leta 2011. Namen projekta je razviti tehnično in ekonomsko izvedljiv postopek certificiranja HE po višjih okoljskih standardih, ki bodo povsem skladni z zahtevami evropske okvirne direktive o

vodah in bodo v največji meri vključevali obstoječa evropska orodja, kot so Ecolabel, EMAS in presoje vplivov na okolje. Tekom projekta se razvija operativna metodologija, katero ocenjujejo vsi udeleženi v projektu in se preizkuša v Sloveniji in Italiji. Primer certifikacijskega postopka se je vršil na HE Gradišče, HE Možnice in HE Doblar.

V projektu sodelujejo tudi Ambiente Italia, Centro Italiano per la riqualificazione fluviale, World Wide Fund for Nature (WWF Italia Onlus), Associazione produttori energia da fonti rinnovabili, Studio Frosio, Limnos, Inštitut za vode RS, HSE d.o.o., Institute for the promotion of environmental protection, Zveza društev MHE Slovenije, European small hydropower association, Comite de liaison energies renouvelables, Universidad politecnica de Madrid, Regional environmental center for central and eastern Europe, Swiss federal institute of aquatic science and technology ter Association for environmentally sound electricity

6 UKREPI, KI SO SLEDILI IZ PREDHODNIH VODSTVENIH PREGLEDOV

Na predhodnem vodstvenem pregledu posebne zadolžitve oz. ukrepi niso bili podani.

7 SPREMENJENE OKOLIŠČINE, VKLJUČNO Z RAZVOJEM ZAKONSKIH IN DRUGIH ZAHTEV, POVEZANIH Z OKOLJSKIMI VIDIKI

Za naše poslovanje ima vpliv:

- izdaja zakona o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor, saj je načrt podlaga za izdajo dovoljenja za umestitev v prostor, za pripravo projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov;
- izdaja zakona o razglasitvi zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami;

V letošnjem letu je bilo izdanih kar nekaj novih podzakonskih predpisov in sprememb le teh, ki vplivajo na področje ravnanja z okoljem in s tem na samo poslovanje. Taki sta Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o mejnih vrednosti kazalcev hrupa v okolju ter Uredba o spremembah Uredbe o ravnanju z odpadno električno in elektronsko opremo.

Po opravljenih meritvah posameznih parametrov, ki so zajeti v tabeli Ključni parametri ravnanja z okoljem, so podana poročila in sicer:

- za obratovalni monitoring, kjer se meri vodno in obvodno okolje, kakovost reke, spremembe temperature, dinamiko rečnega korita, itd: Poročilo o izvajanju monitoringa na koncesijskem območju reke Soče za leto 2010; Inštitut za vode Republike Slovenije
- za monitoring v času gradnje in poskusnega obratovanja, kjer se ugotavlja stanje in spremembe v okolju pred, med in tri leta po izgradnji ter se določi ukrepe za preprečitev nevarnih in škodljivih pojavov: Poročilo o izvajanju monitoringa v času gradnje in obratovanja ČHE AVČE v letu 2010; Inštitut za vode Republike Slovenije
- za tehnično opazovanje, kjer se opazuje deformacije objektov (geodetske meritve, vizualni pregledi in inženirsko geološki pregledi brežin) ter opazovanje podtalnice na območju pregradnega objekta (analiza meritev piezometričnih pritiskov in meritve na terenu), ZAG Ljubljana:
  - Poročilo št. P 151/10-710-3 o tehničnem opazovanju pregradnega objekta HE Solkan
  - Poročilo št. P 151/10-710-2 o tehničnem opazovanju pregradnega objekta HE Plave – jez v Ajbi
  - Poročilo št. P 151/10-710-6 o tehničnem opazovanju pregradnega objekta HE Doblar

- za tehnično opazovanje objekta ČHE Avče zajema meritve in opazovanja objektov in brežin na zgornjem bazenu, na območju celotne trase cevovoda ter opazovanja temeljev daljnovodnih stebrov SM2D in SM2G,
  - Izvedba meritev na piezometrih zgornjega akumulacijskega bazena ČHE Avče
  - Poročilo o inklinometriških meritvah na območju zbiralnega bazena ČHE Avče
  - Tehnično opazovanje objektov ČHE Avče – zgornji bazen
- za odpadke, kjer se vodi vrsta in količina odpadkov ter evidenčni listi pri pristojni službi SENG-a skladno z Načrtom gospodarjenja z odpadki, februar 2008. V letu 2010 so bili oddani pooblaščenim podjetjem sledeči odpadki:

Vrsta odpadka	v kg
Papirna in kartonska embalaža	3.309
Plastična embalaža	46
Absorbenti, filtrirna sredstva, čistilne krpe in zaščitna oblačila, ki niso navedeni pod 15 02 02	2.800
Zavržena oprema, ki ni navedena pod 16 02 09 do 16 02 13 (računalniška oprema)	1.385
Svinčeve baterije	920
Baker, bron, medenina	260
Železo in jeklo	216.623
Mešane kovine	25.495
Kabli	6.870
Izolorni material	1.540
Fluorescentne snovi in drugi odpadki, ki vsebujejo živo srebro	80
Zavržena električna in elektronska oprema, ki vsebuje nevarne snovi in ni navedena pod 20 01 21 in 20 01 23	190
Zavržena električna in elektronska oprema, ki ni navedena pod 20 01 21 in 20 01 23 in 20 01 35	510
Les, ki ni naveden pod 20 01 37	90
Plastika	1.292
Kovine	300
Mešani komunalni odpadki	1.142

- meritve hrupa, skladno s programom, ki predvidevajo meritve na 3 leta:
  - Poročilo o prvem ocenjevanju hrupa v okolju za ČHE Avče, št. BM-05-10-025, december 2010
  - za ostale objekte so predvidene meritve v letu 2011.
- meritve elektromagnetnega sevanja, skladno s programom, ki predvideva meritve na 5 let:
  - Poročilo o meritvah nizkofrekvenčnih elektromagnetnih sevanj za ČHE Avče, št. 10-130-M-Sen, julij 2010
  - za ostale objekte so predvidene meritve v letu 2011.

8 PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVE

V procesu Ravnanje z okoljem so navedeni kazalniki, ki odražajo vpliv in prispevek procesa k odgovornemu ravnanju z okoljem. Za večjo preglednost merjenih kazalnikov smo pripravili graf izčrpanega proda glede na Plan rednih vzdrževalnih del v letu, odstranjevanja plavja in naplavin na območju koncesije (kazalnik Poplavna varnost merjena skozi obseg izčrpanega proda).

9 PLAN AKTIVNOSTI IN POTREBNIH VIROV ZA NASLEDNJE PLANSKO OBDOBJE

V naslednjem planskem obdobju bomo obravnavali pobude in v kolikor bodo sprejemljive, jih realizirali.

Med pomembnejše vire uvrščamo preglednico Okoljskih programov, za katere so predvidena sredstva v višini cca 110.000 EUR, v katerih niso vključena sredstva za koncesijsko dajatev in vodno povračilo.

V naslednjem letu smo za tehnično opazovanje in monitoringe za ČHE Avče planirali sredstva v višini 150.000,00 EUR.

Pomembnejši program v zvezi s sklenitvijo koncesijskih pogodb za mHE in v tej povezavi določitev ekološko sprejemljivega pretoka Qes za vse mHE ter izdelava prilog h koncesijskim pogodbam za mHE, se bo predvidoma zaključil v letu 2011.

10 PRILOGE

- Register okoljskih vidikov in vplivov
- Cilji in programi ravnanja z okoljem
- Pregled ključnih okoljskih parametrov
- Vprašalnik za prepoznavanje okoljskih vidikov in vplivov pri načrtovanju večjih vzdrževalnih del in projektov
- Graf: Primerjava količin dejansko izčrpanega voda s planom

pripravili:

- predstavnica vodstva za ravnanje z okoljem
mag. A. Rejec, direktorica področja za razvoj
- Anita Makovec

prejemiki: direktor, kolegij direktorja

Nova Gorica, januar 2011